

ЕДИННА МЕТОДИКА ПО ПРИЛОЖЕНИЕТО НА ПРИНЦИПА ЗА СЛУЧАЙНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА В РАЙОННИТЕ, ОКРЪЖНИТЕ, АДМИНИСТРАТИВНИТЕ, ВОЕННИТЕ, АПЕЛАТИВНИТЕ И СПЕЦИАЛИЗИРАНИТЕ СЪДИЛИЩА

Цели на методиката по приложението на принципа за случайно разпределение на делата.

С методиката се цели да се установи ефективно приложение на принципа на случайния подбор и невъзможността за манипулиране, гарантиране документираност и прозрачност при разпределение на делата, отчитане особеностите на отделните видове дела и равномерност при разпределението им.

Единното регулиране на правилата за случайно разпределение на делата ще гарантира изпълнението на следните приоритети:

- безпристрастност, гарантираща независима съдебна власт и обективно правосъдие;
- равномерност на натоварването и качество на правораздаването, даващи отговор на очакванията за бърз и справедлив процес;
- ефективност на органите на съдебната власт, включващи и начина на организация на съдебната дейност;
- прозрачност на съдебната дейност, редуцираща съмненията за корупционни практики.

Единна методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в районните, окръжните, административните, военните, апелативните и специализираните съдилища.

1. Общи положения.

а) Методиката урежда реда за определяне на съдия докладчик по делото на принципа на случайния подбор, регламентиран законово в чл. 9 от ЗСВ.

б) Разпределението на делата във всички съдилища се извършва на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение, съобразно поредността на постъпването им, по материя и видове дела.

в) Новопостъпилите книжа, по които се образуват дела, се предават за разпределение в деня на постъпването им или на следващия работен ден съобразно поредността на завеждането им.

г) В съдилищата, в които има обособени отделения, случайното разпределение се извършва в рамките на съответното отделение.

д) При отвод на всички съдии от съответното отделение, разпределението се извършва измежду съдиите от останалите отделения, като производството продължава под същия номер.

2. Видове дела. Докладчици. Натовареност.

2.1. Административните ръководители на съответните съдилища определят със свои заповеди началната информация, въвеждаща се в програмата - видове дела (могат да се обособят групи според сложността и спецификата на делата), докладчици, натовареност на съдиите, на административните ръководители и техните заместници.

2.2. Административните ръководители определят началната информация след решение на общото събрание на съответния съд.

3. Лица, извършващи случайното разпределение на делата.

Административните ръководители на органите на съдебната власт извършват техническата дейност по компютърното разпределение на делата. В по-големите съдилища, където има обособени отделения, административният ръководител може да възлага тази дейност със заповед на председателите на отделенията.

4. Изключения от принципа за случайно разпределение на делата и преписките.

4.1. Прилагане на подбора чрез опция „определен“.

4.1.1. Наказателни и административно-наказателни дела.

а) При прекратяване на съдебно производство и връщане на делото на прокурор за допълнително разследване, при последващо внасяне на същото за разглеждане в съда, образуваното под нов номер дело се разпределя на първоначално определения съдия-докладчик.

б) След отмяна на съдебен акт, прекратяващ производството по дело на основание подсъдност, новообразуваното дело се разпределя на първоначално определения докладчик.

в) При връщане на дело на първоинстанционен съд поради неправилното му администриране, при следващо внасяне на делото от същия съд то се разпределя на първоначално определения докладчик.

4.1.2. Граждански, търговски и фирмени дела.

а) След отмяна на съдебен акт, прекратяващ производството по делото, същото се разпределя на първоначално определения докладчик.

б) При разделяне на производството по обективно и субективно съединени иски, новообразуваното дело по отделните иски се разпределя на първоначално определения докладчик.

в) При образуване на дело по чл.422 от ГПК (иск за съществуване на вземане), делото се разпределя на случаен принцип.

г) При връщане на дело на първоинстанционен съд поради неправилното му администриране, при следващо внасяне на делото от същия съд то се разпределя на първоначално определения докладчик.

4.1.3. Административни дела.

а) При връщане на дело на административен съд поради неправилното му администриране, при следващо внасяне на делото от административния съд, то се разпределя на първоначално определения докладчик.

б) При постъпване на допълнителна касационна жалба срещу допълнително решение, същото се разпределя на определения на случаен принцип докладчик по първоначалната касационна жалба.

4.1.4. За времето на отсъствие на съдия-докладчик административният ръководител определя негов заместник по правила, приети с решение на общото събрание на съда. Правилата се оповестяват публично на интернет страницата на съответния орган.

4.2. Прилагане на подбора чрез опция „не участва”.

а) При отмяна/обезсилване на съдебен акт и връщане на делото за разглеждане от друг състав на същия съд, делото се разпределя на случаен принцип, но без участието на съдията-докладчик/членовете на съдебния състав, постановили отменения/обезсиления съдебен акт.

б) При законово основание в подбора на докладчик на някое дело да не участват определени магистрати, се използва тази опция. Това става в случаите на ползване на платен годишен отпуск, отпуск по болест, продължителна командировка и други законови основания, указващи невъзможност конкретен докладчик да участва в разглеждането на делото.

в) При постъпила молба за обявяване на нищожност на действия и сделки и отменителни иски във връзка с несъстоятелност, исковите по чл.646, чл.647 и чл.649 от ТЗ, както и всички видове иски за попълване масата на несъстоятелността, се разпределят на случаен принцип, без участието на съдия-докладчик по делото за несъстоятелност.

г) при постъпила молба за отмяна на решения на събранието на кредиторите делото се разпределя на случаен принцип, но без участието на докладчика по делото за несъстоятелност.

4.3. Прилагане на подбора чрез опция „по дежурство”.

а) Дела, които следва да се разглеждат по дежурство:

- **частни наказателни дела** - по искания на органите на досъдебното производство за разрешение или одобрение на процесуални действия, разпити пред съдия, производства по мерки за неотклонение, по молби за разкриване на банкова или търговска тайна по Закона за кредитните институции (ЗКИ), Закона за публичното предлагане на ценни книги (ЗППЦК) и Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ);

- **частни граждански дела** - откази от наследство, разрешения за теглене на влогове или разпореждане с имущество на малолетни или поставени под запрещение, искания за настаняване по Закона за закрила на детето (ЗЗакрД), разрешение за участие в доброволна делба на недееспособни, разрешения за сключване на граждански брак от ненавършили пълнолетие лица, разрешение за разпореждане със семейно жилище - лична собственост, назначаване на особени представители за сключване на правни сделки.

- **частни административни дела;**

- **административно - наказателни дела** - за дребно хулиганство по Указа за борба с дребното хулиганство (УБДХ) или Закон за опазване на обществения ред при провеждане на спортни мероприятия (ЗООРПСМ).

б) По делата за допускане на обезпечение на бъдещ иск подбор чрез опция “по дежурство” се извършва в съдилищата, където има трима или повече дежурни съдии.

в) Административните ръководители в началото на всеки календарен месец със заповед одобряват график на дежурствата на магистратите от съответния орган.

4.4. Повторно разпределение на вече разпределено дело.

а) при самоотвод или при направен отвод, който е бил уважен.

б) когато се налага смяна на съдия-докладчика.

4.5. При невъзможност член на състав да участва в разглеждане на дело, по което не е докладчик, но е в неговия състав:

- заместникът се определя на случаен принцип. В случай на невъзможност да се определи на случаен принцип това става със заповед на административния ръководител.

4.6. При постъпила една и съща искова молба няколко пъти и образувани няколко дела, молбата се разглежда по първото образувано дело, от първия разпределен докладчик съгласно случайното разпределение на делата, а останалите дела се прекратяват.

4.7. При обединяването на няколко различни дела с различен предмет, но между едни и същи страни, или когато имат връзка помежду си, за разглеждане в едно производство /служебно съединяване на искове/, то продължава под номера на първото образувано дело и се разглежда от определения по това дело докладчик.

5. Отчетност и архив.

5.1. За разпределението на всяко дело програмата за случайно разпределение на делата генерира протокол от извършения избор, който се изпраща в сървъра на ВСС и се визуализира чрез интернет страницата на ВСС, откъдето се разпечатва на хартиен носител, подписва се от извършилият разпределението и се прилага към всяко отделно дело.

5.2. В първия работен ден на всяка седмица във всеки съд се извършва архивиране на електронен носител на натрупаната информация за разпределението на делата. Информацията се съхранява за срок не по-малък от най-продължителния срок за архивирането на делата. Административният ръководител на съответният съд носи отговорност за съхранението и опазването на информацията.